

Home

Instructional
OrganizerProfessional
Growth ToolsHot
Topics

Utilities

HELP

CHANGE LOCATION

LOGOUT

Standards: Curriculum Standards

Select Standards for: Curriculum Standards GO

Browse | Search

Primary

Browse Standards

- ▼ Primary School Curriculum Standards
 - ▶ Arts: Music Curriculum (1999)
 - ▶ Drama Curriculum (1999)
 - ▶ English Curriculum (1999)
 - ▼ Gaeilge Curriculum (1999)
 - ▼ Ireland Primary School Curriculum Standards
 - ▶ Ranganna naíonán
 - ▶ Ranganna 1 agus 2
 - ▶ Ranganna 3 agus 4
 - ▼ Ranganna 5 agus 6
 - ▼ Éisteacht
 - ▼ Ag cothú spéise
 - ▼ éisteacht leis an nGaeilge á húsáid go teagmhasach sa seomra ranga agus sa scoil
 - ▼ mar theanga chaidrimh
 - daoine a chur in aithne dá chéile
 - ▼ mar theanga bhainisteoireachta ranga
 - iarraidh ar dhuine rud éigin a dhéanamh
 - ▼ léiriú dearcaidh phearsanta
 - maithiúnas agus tacaíocht á dtabhairt
 - ▼ éisteacht leis an nGaeilge i gcomhthéacsanna cultúrtha
 - lá breithe, ócáidí speisialta, ceolchoirm
 - ▼ éisteacht chun brí ghinearálta a bhaint as ábhar taitneamhach
 - an múinteoir ag insint scéalta agus ag léamh sceitsí agus dánta TG4 i rith an lá scoile
 - físeáin d'ábhair éagsúla; irischláir, cláir spóirt agus staire, nuacht agus aimsir, sceitsí, drámaí ceol na hÉireann, ceol Ceilteach agus ceol Eorpach rockamhráin agus ceol tíre Gaeilge
 - ▼ éisteacht leis an nGaeilge i gcomhthéacsanna cultúrtha
 - scéalta agus béaloideas na hÉireann
 - féilte na bliana, comparáid le cultúir eile
 - ▼ rogha níos minice a fháil faoin ábhar éisteachta
 - 'Cad a bheidh againn, amhrán nó scéal?'
 - ▼ Ag tuiscint teanga
 - ▼ éisteacht leis an nGaeilge á labhairt go fíorchumarsáideach ar na hócáidí céanna gach lá chun nathanna cainte agus foirmlí teanga a dhaingniú
 - gnásanna na maidine
 - ag dul abhaile
 - ag imirt cluichí
 - éisteacht le cainteoir(i), beo agus i bhfíseáin, agus an chaint a thuiscint le cabhair ó gheáitsí, ón nguth agus ón gcomhthéacs
 - ▼ cluichí spreagúla a éilíonn éisteacht agus tuiscint a imirt
 - éisteacht agus tomhas
 - éisteacht agus pictiúr a tharraingt
 - éisteacht agus mím a dhéanamh
 - cluiche bingo
 - tráth na gceist
 - ▼ páirt a ghlacadh i ngníomhaíochtaí éisteachta a éilíonn tuiscint bhunúsach
 - éisteacht agus taispeáint
 - éisteacht agus clárú eolais
 - éisteacht agus breacadh nóta
 - éisteacht agus leanúint treoracha
 - ▼ oiliúint bhreise i scil na héisteachta a fháil trí úsáid a bhaint as téipeanna

- réamhphlé agus réamhcheisteanna
 - ceisteanna le linn éisteachta
 - iarcheisteanna
- ▼ cumas géaréisteachta a fhorbairt a thuilleadh chun na difríochtaí idir consain loma, shéimhithe agus uraithe agus consain chaola agus leathana a thabhairt faoi deara
 - Tá tuí ar thaobh an tí tuí, atá thíos sa toinn.
 - Chroch mé mo chóta ar an gcrúca.
 - Chaith mé scaif mar bhí an lá fuar.
 - Lá breá!
 - Leáigh an t-uachtar reoite
- ▼ éisteacht leis an múinteoir agus gníomhaíochtaí a dhéanamh a bhaineann leis na céadfaí agus na mothúcháin boladh, blaiseadh, feiceáil, cloisteáil, sásamh, míshásamh, gliondar croí, díomá fíricí nua a fhoghlaim trí éisteacht agus tuiscint.
- ▼ Labhairt
 - ▼ Ag cothú spéise
 - an Ghaeilge a labhairt go teagmhasach sa seomra ranga agus sa scoil chun gnáthriachtanais chumarsáide a chomhlíonadh
 - dánta a aithris
 - amhráin a chanadh
 - páirt a ghlacadh i ndrámaí, i sceitsí agus in agallaimh
 - ▼ aird a thabhairt ar ghnéithe den teanga chun feasacht teanga a fhorbairt
 - na leideanna neamhlabharta
 - ▼ Gaeilge tríd an mBéarla:
 - clan, galore, boreen, smithereens, meas on...
 - ▼ Béarla tríd an nGaeilge
 - mo bhicycle, boot an chairr
 - ▼ comhdhéanamh focal
 - leabhar/lann, eolaí/ocht, tír/eolaíocht
 - ▼ an Ghaeilge a labhairt i gcomhthéacsanna cultúrtha
 - féilte na bliana
 - cluichí Gaelacha
 - ceol agus damhsaí Gaelacha
 - rogha a dhéanamh ó am go ham faoin ábhar cainte.
 - ▼ Ag úsáid teanga
 - úsáid a bhaint as leideanna éagsúla chun cabhrú le cumarsáid éifeachtach
 - ▼ nuacht a thabhairt
 - an scoil, timpeallacht na scoile, nuacht náisiúnta agus idirnáisiúnta
 - ▼ labhairt faoi/fúithi féin agus faoina g(h)náthshaol laethúil
 - a c(h)aitheamh aimsire
 - scéalta a athinsint ina f(h)ocail féin, ceisteanna a chur agus a fhreagairt fúthu, agus iad a léiriú i rólghlacadh
 - ▼ foclóir níos leithne a úsáid
 - cluichí foclóra
 - focail chomhchiallacha agus fhrithechiallacha
 - grúpaí focal (gréithe, troscán, sceanra)
 - sainfhoclóir na dtéamaí a fhorbairt i gcomhthéacsanna éagsúla
 - ▼ cluichí teanga a imirt
 - ▼ pictiúr a fhorlíonadh ó threoracha ó bhéal
 - déan, ná déan, tarraing, abair, ná habair
 - cuir, cuirigí, ná cuirigí
 - ▼ aimsiú na ndifríochtaí idir phictiúir
 - suíomh, comhaireamh daoine agus rudaí
 - gníomhú agus labhairt
 - ▼ pictiúir a aimsiú ó chur síos
 - foclóir agus focail cháilitheacha
 - scéalta a chríochnú agus a chumadh
 - ▼ rólghlacadh i suímh dhifriúla
 - bunaithe ar na téamaí
 - ▼ cluichí a imirt chun taitní a fháil ar ghramadach na Gaeilge
 - ▼ Cé mise? nó Fiche ceist
 - an chopail 'is' agus an briathar 'tá'
 - ▼ Cén post atá agam?
 - na gairmeacha beatha

- ▼ Cé leis?
 - mo, do, a, ár, bhur, a
- ▼ úsáid a bhaint as na suímh agus na treonna i gcluichí páirce
 - ar an, idir, in aice, trasna
 - isteach, istigh, amach, amuigh
 - thuas, thíos, suas, síos, anuas
- ▼ caint faoi rudaí a tharla, a tharlaíonn agus a tharlóidh
 - dhún/níor dhún mé, thit sé, nigh sé d'éirigh/níor éirigh tú, fuair/ní bhfuair mé rinne/ní dhearna tú, bhí/ní raibh sé
 - dúnfaidh/ní dhúnfaidh sé, titfidh tú, nífidh mé, éireoidh tú, ní bheidh sé
 - dúnaim, titeann sí, níonn sé, éiríonn/ní éiríonn sí, faigheann/ní fhaigheann sí
 - bím/ní bhím, ní thugann sé.
- ▼ cur síos ar eachtraí atá ag tarlú agus atá tar éis tarlú
 - ag dúnadh, ag ní, ag éirí, ag ceannach
 - ag teacht, ag rá, ag tabhairt, ag tógáil
 - dúnta, nite, ceannaithe, tagtha, ráite, faighte, tugtha, tógtha
- ▼ ceisteanna a chur agus a fhreagairt
 - An bhfaca? Chonaic/Ní fhaca
 - Ar ith? D'ith/Níor ith
 - Conas?/Cén chaoi?/Cén dóigh?
 - Cathain?
 - Cén fáth?/Cad chuige?
 - Ar mhaith leat? Ba mhaith/Níor mhaith
 - Cad a déarfá le ...?
- ▼ réimse níos leithne rudaí a ainmniú i gcomhthéacsanna éagsúla
 - ▼ uathu agus iolra
 - tá an bord agus an fhuinneog glan
 - tá na boird agus na fuinneoga glan
 - tá Seán ag glanadh an bhoird in aice na fuinneoge
 - ▼ focail cháilitheacha a úsáid le hainmfhocail agus le briathra
 - an seanfhear bocht cromtha, lá breá gréine
 - shiúil mé go tapa/go mall
 - ▼ comparáid a dhéanamh
 - níos glaine, is glaine, níos fearr, is fearr
 - an-chliste, róchliste
 - ▼ úsáid a bhaint as
 - agam, orm, liom, fúm, díom, romham, chugam, uaim
 - páirt a ghlacadh i gcluichí foghraíochta agus litrithe.
- ▼ Léitheoireacht
 - ▼ Ag cothú spéise
 - léitheoireacht a shamhlú le taitneamh trí éisteacht leis an múinteoir mar dhealítheoir ag léamh ábhar spéisiúil léitheoireachta
 - ▼ brí a bhaint as an bhfocal scríofa sa timpeallacht, go háirithe sa seomra ranga
 - lipéid, fógraí, comharthaí
 - scríbhneoireacht ar an gclár dubh
 - siopaí, oifig an phoist, an banc, comharthaí bóthair
 - ▼ sracfhéachaint ó am go ham ar réimse leathan d'ábhar léitheoireachta
 - scéalta nuascríofa, miotais, finscéalta
 - iris eolaíochta
 - ailt faoi leith as nuachtáin Ghaeilge
 - ▼ tréimhsí taoilítheoireachta a chaitheamh i gcomhair pléisiúir
 - irisí, scéalta comhaimseartha
 - leabhair eolais: an timpeallacht, stair agus tíortha eile.
 - ▼ Ag tuiscint teanga
 - ▼ an téarmaíocht ar leith a bhaineann leis an léitheoireacht a chloisteáil as Gaeilge agus a thuiscint
 - féachaigí ar leathanach caoga a seacht!
 - barr, lár, bun an leathanaigh
 - tús an chéad ailt/an dara ailt
 - ▼ an téarmaíocht bhunúsach a bhaineann le leabhair a thuiscint
 - teideal, údar, clúdach cúil agus tosaigh, leathanach, alt, caibidil, an comhartha ceiste
 - foclóir pearsanta níos leithne de ghnáthfhocail inléite a chur le chéile óna t(h)aithí ar théacs sa timpeallacht agus ar leabhair

- focal a aithint i dtéacs trí úsáid a bhaint as leideanna ón gcomhthéacs, ón gcomhréir, agus ó ghraiféimeanna
 - ▼ straitéisí éagsúla léitheoireachta a chleachtadh
 - léitheoireacht thapa
 - sracfhéachaint
 - spléachadh
 - gnáthléitheoireacht
 - grinnléitheoireacht
 - ▼ tuiscint a fháil ar chóras fuaimeanna na Gaeilge
 - guta fada agus gearr
 - consan leathan agus caol
 - séimhiú ar thúsconsan
 - ▼ fuaimeanna nach bhfuil sa Bhéarla a thabhairt faoi deara
 - na défhoghair /ua/, /ia/ fuar, bia
 - /ai/ agus /au/ adharc, gabhar
 - t agus d leathan agus caol tuí, doras, teach, deoch
 - ch leathan agus caol chan, cheann
 - l leathan agus caol lá, leáigh
 - ▼ focail a aithint agus a rá trí iad a bhriseadh ina siollaí agus trí thógáil ar fhréamhacha focal
 - mad/ra, cup/án, tiom/án/aí, tráth/nóna os/pid/éal
 - leabhar/lann/aí, rith/fidh, bróg/a, bus/anna
 - ▼ an príomhsmaoineamh a aithint
 - ceisteanna a chur agus a fhreagairt
 - an téacs a phlé
 - anailís a dhéanamh ar an téacs.
 - ▼ Ag úsáid teanga
 - ▼ léamh i gcomhpháirt le daoine eile
 - páiste eile, an múinteoir, tuismitheoir, duine fásta eile
 - ▼ léitheoireacht fheidhmiúil a dhéanamh
 - treoracha do chluichí boird a leanúint, puzail, crosfhocail
 - ábhar céimnithe léitheoireachta a léamh os ard agus go ciúin
 - ▼ ábhar dílis a léamh ag leibhéal oiriúnach
 - sceideal TG4
 - biachláir
 - oidis chócaireachta
 - fógraí sa scoil
 - míreanna as leabhair eolais
 - ▼ taithí a fháil ar chineálacha éagsúla téacs
 - cartúin, páipéir ghrinn
 - scéalta, dánta simplí
 - amchlár an ranga
 - ▼ freagairt do phearsana agus d'eachtraí i scéal nó dán
 - drámaíocht
 - gníomhaíochtaí ealaíne
 - plé
 - scríbhneoireacht
 - ▼ léamh i gcomhthéacsanna cultúrtha
 - scéalta béaloidis agus nuascríofa
 - clár an chluiche ceannais camógaíochta nó peile a léamh.
 - ▼ Scríbhneoireacht
 - ▼ Ag cothú spéise
 - taitneamh agus sásamh a bhaint as gníomhaíochtaí oiriúnacha scríbhneoireachta
 - ▼ taithí a fháil ar atmaisféar ranga a léiríonn meas ar an bhfocal scríofa agus a chuireann luach ar dhea-iarrachtaí scríbhneoireachta
 - obair ar taispeáint
 - bailiúchán d'iarrachtaí pearsanta
 - nuachtlitreacha
 - irisí scoile
 - ▼ aischothú dearfach a fháil ar obair phearsanta
 - ón múinteoir, ó bhéal agus i scríbhinn
 - ó pháistí eile, ó thuismitheoirí, ó chuariteoirí
 - an múinteoir a fheiceáil ag scríobh agus ag baint sásaimh as
 - ▼ rogha a dhéanamh faoi ábhar na gceachtanna scríbhneoireachta

'Céard ba mhaith libh a scríobh, litir nó scéal?'

- ▼ Ag úsáid teanga
 - ▼ scríobh do léitheoirí nó d'éisteoirí éagsúla
 - é/í féin, múinteoir, páistí eile, an teaghlach, cuairteoirí cabhair a lorg ón múinteoir
 - ▼ cluichí taitneamhacha scríbhneoireachta a imirt
 - puzail agus crosfhocail a dhéanamh
 - cluichí focal a imirt
 - tomhais nó crosfhocail a chumadh do ranganna eile
 - abairtí a chur san ord ceart chun scéal a scríobh
 - creatlacha réamhcheaptha d'alt nó d'aiste ghearr a chóipeáil agus a iomlánú
 - ▼ scríbhneoireacht fheidhmiúil agus cumarsáid a dhéanamh
 - litir shimplí
 - ainm, seoladh agus síniú pearsanta
 - cártaí poist
 - teachtaireachtaí
 - litir iarratais chuig Raidió na Gaeltachta, TG4
 - cur síos ar phictiúir
 - tuairiscí, ailt, aistí gearra, scéalta simplí a scríobh agus a chríochnú
 - ▼ ord a chur ar scéal
 - ar dtús, ansin, tar éis tamaill, ar deireadh
 - mar a dúirt mé..., ar an lámh eile de..., ach, agus ...
 - ▼ scríobh faoi/fúithi féin agus faoina g(h)náthshaol laethúil
 - dialann phearsanta a choimeád
 - fuíoll-leabhair a choimeád
 - ▼ scríobh i gcomhthéacsanna cultúrtha
 - na comhábhair do phancóga ag an Inid
 - cuntas ar an gcluiche ceannais
 - achomre ar scéal béaloidis
 - seanfocail a scríobh agus a léiriú
 - ▼ feabhas a chur ar iarrachtaí pearsanta trí athdhréachtú
 - ullmhúchán, dréachtú, athléamh, athdhréachtú, athscríobh
 - scríobh go rialta agus ar feadh tréimhsí níos faide
 - ▼ úsáid a bhaint as cláir oiriúnacha réamhullmhaithe don ríomhaire
 - eachtraí a chumadh agus a scríobh
 - pictiúir a chur in ord agus scéal a scríobh
 - ▼ poncaíocht a úsáid
 - na ceannlitreacha, an lánstad, an chamóg, an comhartha ceiste
 - ▼ tabhairt faoi litriú na Gaeilge go muiníneach
 - buille faoi thuairim a thabhairt
 - patrúin chomóna litrithe a fhoghlaim
 - 'caol le caol agus leathan le leathan' a fhoghlaim
 - an foclóir a úsáid mar chabhair don litriú.
- ▶ Geography Curriculum (1999)
- ▶ History Curriculum (1999)
- ▶ Mathematics Curriculum (1999)
- ▶ Physical Education Curriculum (1999)
- ▶ Science Curriculum (1999)
- ▶ Social, Personal and Health Education Curriculum (1999)
- ▶ Visual Arts Curriculum (1999)